

УДК 656:005.8

SWOT-ANALYSIS OF THE TRANSPORT ENTERPRISES SAFETY PROGRAMS

SWOT-АНАЛІЗ ПРОГРАМ БЕЗПЕКИ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Lysak R.S. / Лисак Р.С.

ORCID: 0000-0002-2776-5623

National Transport University, Kyiv, M. Omelianovycha-Pavlenka St, 1, 01010

Національний транспортний університет, Київ, вул. М Омеляновича-Павленка, 1, 01010

Анотація. В роботі розглядається спосіб підвищення рівня безпеки транспортних підприємств шляхом впровадження проектів та програм безпеки. Застосування такого інструменту як SWOT-аналіз допоможе оцінити зовнішнє та внутрішнє середовище підприємства та підвищить ефективність прийняття управлінських рішень щодо впровадження програми безпеки. Характеристики внутрішнього середовища підприємства можуть бути віднесені як до сильних, так і до слабких сторін, а характеристики зовнішнього середовища можуть бути як можливостями, так і загрозами. Це залежить від конкретної ситуації та визначається індивідуально. У статті наведено приклад SWOT-аналізу транспортного підприємства перед впровадженням програм безпеки.

Ключові слова: управління проектами та програмами, транспорт, програми безпеки транспорту, SWOT-аналіз.

Вступ.

Ефективна діяльність транспортної галузі позитивно впливає на сталий економічний розвиток країни. Для стабільного функціонування транспортної системи необхідно мінімізувати ризик виникнення небезпек, знизити імовірність настання небезпечних ситуацій та підвищити загальний рівень безпеки. Цього можна досягти за рахунок впровадження проектів та програм безпеки на підприємствах транспортної галузі. Для ефективного впровадження вищезгаданих заходів необхідно провести передпроектний аналіз.

Постановка проблеми.

При визнанні керівництвом транспортного підприємства необхідності підвищення рівня безпеки та готовності до дій розпочинається вклад даного суб'єкта господарювання у процес підвищення рівня безпеки транспортної галузі в цілому. Однак планування проектних дій без аналізу реальної ситуації на сьогодні може призвести до неврахування низки ризиків та значно знизити успішність досягнення поставленого результату. Одним із ефективних інструментів є SWOT-аналіз, який покликаний надати якісну характеристику сильних та слабких сторін організації, а також наявних можливостей і загроз.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Застосування SWOT-аналізу в сучасному вигляді розпочалося у 60-х роках ХХ століття [1] для розробки стратегії поведінки організацій і далі успішно продовжилось для забезпечення успішного процесу управління організаціями, підприємствами, структурами та системами різних галузей та напрямів. Використання даного інструменту для досліджень у галузі транспорту відображено у роботах таких вчених як Л.В. Шкуліпа [2], В.О. Огневий [3], В.О. Хрутьба, О.В. Спасіченко [4], О.В. Семенцова, Ю.О. Крихтіна [6], О.О. Карась, Р.С. Бугаєвський [6] та інші.

Виклад основного матеріалу.

Правильному плануванню проектної діяльності сприяє проведення SWOT-аналізу, який дозволяє частково оцінити зовнішнє та внутрішнє середовище підприємства. Цей інструмент покликаний надати якісну характеристику сильних та слабких сторін організації, а також наявних можливостей і загроз.

Метою SWOT-аналізу не є з'ясування всіх сильних і слабких сторін, це надто складно і не забезпечує досягнення ефективності. Надто широкий перелік відволікає увагу від найважливіших факторів, тому варто зосередити увагу на тих із них, які можуть стати ключовими факторами успіху чи провалу [7].

Структура проведення SWOT-аналізу представлена на рисунку 1.

Сильні сторони та можливості підприємства мають сприятливий вплив на ефективність впровадження проектної діяльності, тобто є позитивними факторами при впровадженні програм безпеки. Слабкі сторони та загрози, навпаки, є перешкодами та потребують уваги для мінімізації їх впливу на процес впровадження програм безпеки.

При аналізі внутрішнього та зовнішнього середовища транспортного підприємства з метою впровадження програм безпеки можуть бути враховані різні фактори, однак перевага надається тим, які мають найбільш суттєвий вплив.

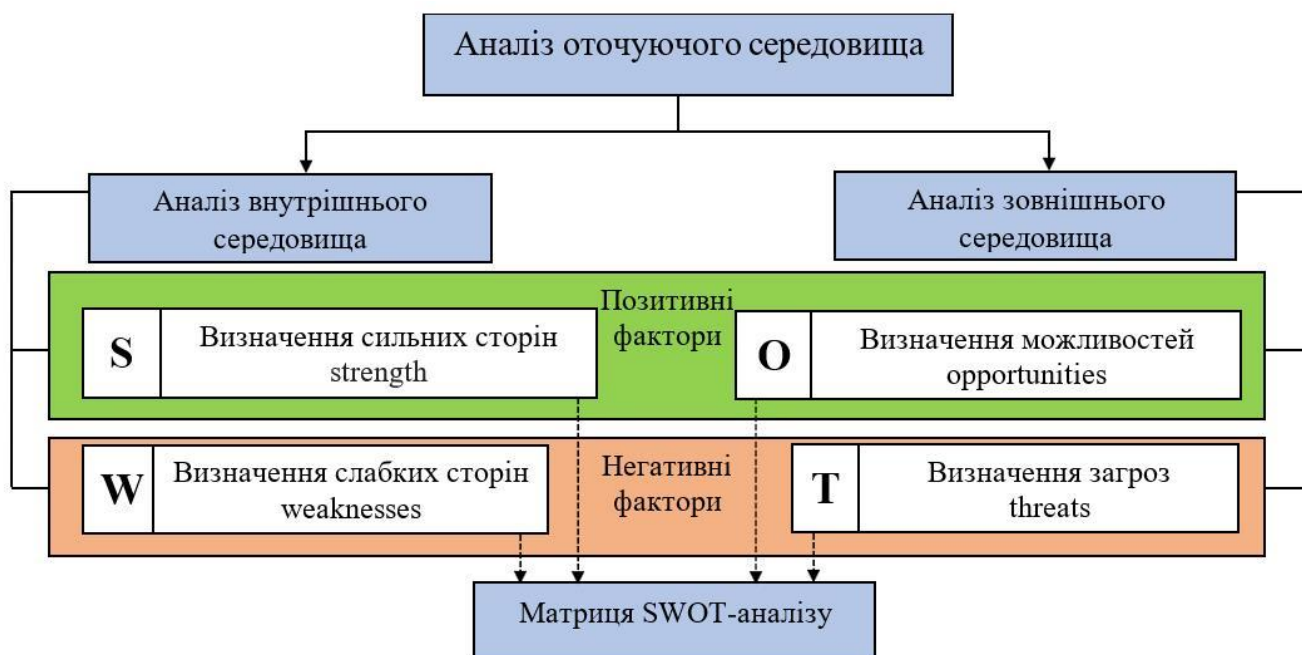

Рисунок 1 – Структура проведення SWOT-аналізу

В залежності від ситуації одні і ті ж характеристики внутрішнього середовища підприємства можуть бути віднесені як до сильних, так і до слабких сторін. Аналогічна ситуація з факторами зовнішнього середовища: у різних випадках вони можуть бути як можливостями, так і загрозами. Приклад такого SWOT-аналізу представлений у таблиці 1.

Проведений аналіз внутрішнього та зовнішнього середовища є прикладом сильних та слабких сторін транспортного підприємства, а також можливостей і загроз, які матимуть вплив на процес впровадження проектів та програм

безпеки. Віднесення наведених характеристик оточуючого середовища до позитивних чи негативних факторів залежить від конкретної ситуації.

Таблиця 1

SWOT-аналіз транспортного підприємства перед впровадженням програм безпеки

Сильні сторони (strength)	Характеристика внутрішнього середовища	Слабкі сторони (weaknesses)
є	Готовність підприємства до впровадження програм безпеки	немає
є	Орієнтованість на збереження життя та здоров'я людей	немає
є	Дотримання законодавства з питань безпеки на підприємстві	немає
висока	Ефективність діючої системи управління безпекою підприємства	низька
висока	Активність підприємства в процесі впровадження програм безпеки	низька
висока	Ефективність впроваджених програм безпеки на підприємстві	низька
є	Наявність кваліфікованого персоналу для впровадження програм безпеки	немає
є	Розуміння співробітниками підприємства необхідності впровадження програм безпеки	немає
є	Почуття відповідальності кожного працівника за досягнення результату	немає
наявний	Безпекоорієнтований курс керівництва підприємства	відсутній
сприятливий	Сприятливість стану матеріально-технічної бази підприємства для впровадження програм безпеки	несприятливий
цінності співпадають	Спільні цінності у колективі підприємства	цінності не співпадають
є	Орієнтація на проактивний тип управління	немає
є	Наявність власних фінансових ресурсів для впровадження програм безпеки	немає
Можливості (opportunities)	Характеристика зовнішнього середовища	Загрози (threats)
наявні	Програми безпеки транспортних підприємств, які мають державну підтримку	відсутні
наявні	Програми безпеки транспортних підприємств, які мають міжнародну підтримку	відсутні
наявний	Обмін досвідом з питань впровадження програм безпеки	відсутній
є	Формування у суспільстві безпекоорієнтованого мислення	немає

позитивне	←	Відношення населення до впровадження програм безпеки	→	негативне
високий	←	Ступінь залучення зацікавлених сторін до впровадження програм безпеки	→	низький
цілі співпадають	←	Спільні цілі усіх зацікавлених сторін програм безпеки	→	цілі не співпадають
наявні	←	Наявність підприємств-однодумців з питань впровадження програм безпеки	→	відсутні
є	←	Наявність державної або міжнародної фінансової підтримки для впровадження програм безпеки	→	немає
є	←	Наявність безпекоорієнтованих законодавчих вимог	→	немає
є	←	Державний контроль за дотримання законодавчих вимог	→	немає
широкий	←	Ринковий простір	→	обмежений

Авторська розробка

Висновки.

Діяльність підприємств транспорту характеризується рівнем підвищеної небезпеки та потребує впровадження заходів щодо його мінімізації. Прикладами таких заходів можуть бути проекти та програми безпеки. Для ефективного впровадження таких заходів необхідно провести передпроектний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища транспортного підприємства. Застосування такого інструменту як SWOT-аналіз дозволить визначити фактори, які матимуть позитивний або негативний вплив на впровадження програми безпеки. Характеристики внутрішнього середовища підприємства можуть бути віднесені як до сильних, так і до слабких сторін, а зовнішнього – до можливостей або загроз. Це залежить від ситуації та визначається індивідуально.

Література:

1. Патрашина Т.Н. SWOT-аналіз как инструмент планирования стратегии образовательной организации // Интернет-журнал «НАУКОВЕДЕНИЕ» Том 7, №2 (2015) <http://naukovedenie.ru/PDF/08PVN215.pdf>
2. Шкуліпа Л. В. Застосування SWOT-аналізу для оцінки доцільності проведення реструктуризації на залізничному транспорті України / Л. В. Шкуліпа // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2013. - Вип. 1. - С. 168-175. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2013_1_28.
3. Огневий В. О. Моделирование стратегий розвитку виробництва через трансформацію на прикладі ПАТ "Вінницьке автотранспортне підприємство 10554" / В. О. Огневий // Управління проектами, системний аналіз і логістика. Технічна серія. - 2012. - Вип. 10. - С. 186-192. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Upsal_2012_10_35.
4. Хрутьба В.О. Особливості організації перевезень на міських маршрутах м. Києва за еколого-економічними показниками / В.А. Хрутьба, О.В. Спасіченко // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Технічні науки».

Науково-технічний збірник. – К. : НТУ, 2017. – Вип. 1 (37).

5. Семенцова О. В. Застосування SWOT-аналізу в системі управління конкурентоспроможністю залізниць на ринку послуг з перевезень пасажирів / О. В. Семенцова, Ю. О. Крихтіна // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2018. - Вип. 31. - С. 53-57. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2018_31_13.

6. Карась О. О. Застосування SWOT-аналізу при дослідженні ринку транспортних послуг / О. О. Карась, Р. С. Бугаєвський // Збірник наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління. - 2013. - Вип. 23-24. - С. 30-37. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpdetut_eiu_2013_23-24_7.

7. Маркетинговий аналіз [Текст] : навч. посіб. / За ред. В.В. Липчука. — К. : Академвидав, 2008. — 216 с. — (Альма-матер)

References

1. Patrakhina, T.N. (2015). SWOT-analyz kak ynstrument planirovaniya strategyy obrazovatelnoi orhanyzatsyy [SWOT-analysis as a tool for planning the strategy of an educational organization]. Internet-journal "SCIENCE" Volume 7, №2 Available from: <http://naukovedenie.ru/PDF/08PVN215.pdf>

2. Shkulipa, L.V. (2013). Zastosuvannia SWOT-analizu dlia otsinky dotsilnosti provedennia restrukturyzatsii na zaliznychnomu transporti Ukrainy [Application of SWOT-analysis to assess the feasibility of restructuring in the railway transport of Ukraine]. Bulletin of socio-economic research. Vol. 1. - P. 168-175. - Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vsed_2013_1_28.

3. Ognevy, V.O. (2012). Modeliuvannia stratehii rozvytku vyrobnytstva cherez transformatsiiu na prykladi PAT "Vinnytske avtotransportne pidpriemstvo 10554" [Modeling of production development strategies through transformation on the example of PJSC "Vinnytsia Motor Enterprise 10554"]. Project Management, Systems Analysis and Logistics. Technical series. - Vol. 10. - P. 186-192. - Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Upsal_2012_10_35.

4. Khrutba, V.O. & Spasichenko, O.V. (2017). Osoblyvosti orhanizatsii perevezen na miskykh marshrutakh m. Kyieva za ekoloho-ekonomichnym pokaznykamy [Peculiarities of transportation organization on city routes of Kyiv according to ecological and economic indicators]. Bulletin of the National Transport University. "Technical Sciences" series. Scientific and technical collection. Vol. 1 (37).

5. Sementsova, O.V. & Krykhtina, Yu. O. (2018). Zastosuvannia SWOT-analizu v systemi upravlinnia konkurentospromozhnistiu zaliznyts na rynku posluh z perevezen pasazhyriv [Application of SWOT-analysis in the management system of railways competitiveness in the market of passenger transportation services]. Scientific herald of the International Humanities University. Vol. 31. - P. 53-57. - Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2018_31_13.

6. Karas, O.O. & Bugaevsky, R.S. (2013). Zastosuvannia SWOT-analizu pry doslidzhenni rynku transportnykh posluh [Application of SWOT-analysis in the study of the market of transport services]. Collection of scientific works of the State Economic and Technological University of Transport. Vol. 23-24. - P. 30-37. - Available from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpdetut_eiu_2013_23-24_7.

7. Lipchuk, V.V. Ed. (2008). Marketynhovyi analiz [Marketing analysis] [Text]: Akademydav, p. 216 (Alma Mater)

Abstract. The paper discusses a way to improve the level of security of transport enterprises by implementing projects and security programs. The use of such a tool as a SWOT analysis will help assess the external and internal environment of the enterprise and increase the efficiency of

making management decisions on the implementation of a security program. The characteristics of the internal environment of the enterprise can be attributed to both strengths and weaknesses, and the characteristics of the external environment can be both opportunities and threats. It depends on the specific situation and is determined individually. The article provides an example of a SWOT analysis of a transport company before implementing security programs.

Keywords: *project and program management, transport, transport safety programs, SWOT analysis.*